

BESLUT

2021-01-15 Dnr: 20/03883

SAKEN

Untiset, SVT2, 2020-08-04, inslag om språktester; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet eller saklighet.

ANMÄLAN

Anmälaren anför i huvudsak följande (enligt svensk översättning från finska).

Inslaget stred mot kravet på opartiskhet då endast personer som var positivt inställda till språktester kom till tals. Ämnet är kontroversiellt för sverigefinnar och testerna kommer att försvåra rekryteringen från Finland. Den aktuella kommunen är ett finskt förvaltningsområde och ska därmed erbjuda äldrevård på finska. Finska är ett nationellt minoritetsspråk i Sverige och den här typen av kränkande språkkrav bör inte ställas på sverigefinnar.

Vidare presenterades en av de personer som intervjuades i inslaget som lärare och kommunbo, trots att hon har varit kommunalpolitiker för ett parti som har gjort ställningstaganden för språktesterna. Detta blev vilseledande för tittarna.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television AB ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att kontroversiella ämnen eller händelser inte får behandlas ensidigt, det vill säga så att endast en parts version eller synpunkter klart dominerar ett program eller inslag.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämndens uppgift är att i efterhand granska innehållet i sända program i förhållande till bestämmelserna i radio- och tv-lagen och programföretagens sändningstillstånd. De bestämmelser som nämnden tillämpar innebär ingen reglering av vilka personer som medverkar i ett program. Det innebär att enbart det förhållandet att vissa personer medverkar i ett program inte medför någon överträdelse av de bestämmelser som gäller för sändningarna. Nämnden konstaterar att de intervjuade i inslaget var så kallade tillfälligt medverkande för vilka kraven på opartiskhet och saklighet kan ställas lägre än på företrädare för programföretaget. Nämnden anser att deras uttalanden inte medför att inslaget strider mot kravet på opartiskhet eller saklighet. Vad anmälaren i övrigt anfört medför inte heller att inslaget strider mot dessa krav.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Malin Bonthron efter föredragning av Jaffar Ridha.

På granskningsnämndens vägnar

Malin Bonthron

Jaffar Ridha

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.